

¹Zavod za stomatološku protetiku ♦ Stomatološki fakultet
Sveučilište u Zagrebu ♦ Gundulićeva 5 ♦ 10000 Zagreb

²Poliklinika za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju "Dr. Drago Čop"
Mihanovićeva 3 ♦ 10000 Zagreb

³Opća bolnica Dubrovnik ♦ Dr. Roka Mišetića 2 ♦ 20000 Dubrovnik

TERAPIJA OSTEOARTITISA TEMPOROMANDIBULARNOG ZGLOBA TIJEKOM 8 MJESECI - PRIKAZ DVA BOLESNIKA

THERAPY OF OSTEOARTHRITIS OF THE TEMPOROMANDIBULAR JOINT DURING 8 MONTHS - TWO CASE REPORTS

Tomislav Badel¹ ♦ Ladislav Krapac² ♦ Vilma Kosović³

Temporomandibularni zglob (TMZ) je i u idealnim biomehaničkim uvjetima jedan od najopterećenijih zglobova. Svrha rada je opisati dvije bolesnice s osteoartritisom (OA) TMZ-a. U dijagnostici je korištena magnetska rezonancija (MR), a u terapiji metode fizikalne medicine, uključujući vježbe po Schulteu, i lokalnu primjena ketoprofenskog lijeka *Fastum gel*.

Bolesnik 1. 57-godišnju bolesnicu uputio je liječnik obiteljske medicine zbog tegoba u desnom TMZ-u. Bolovi su se javili još prije 2 godine preaurikularno desno, a širili se prema slijepoočnici i u desno uho. Bol je bila jača tijekom žvakanja i jačeg otvaranja usta, što je ocijenila 8 na AVS skali. Utvrđen je krepitus u oba TMZ-a. MR-om je bilateralno potvrđen OA uz anteriono pomaknut zglobni disk. Dijagnosticirana je Heberdenova artropatija. Terapijom je postignuto bezbolno otvaranje usta. U lijevom TMZ-u i dalje su bile jače, a u desnom diskretne krepitacije.

Bolesnik 2. Pacijentica dolazi zbog tegoba u oba TMZ-a. Prije 7 do 8 godina počeli su se javljati povre-

meni bolovi u oba uha. Tegobe je napomenula svojoj liječnici, ali nije bila upućena na specijalistički pregled. U zadnjih 6 mjeseci nije mogla žvakati, otvarati usta niti jesti. Bol na AVS skali ocijenila je 5. Utvrđen je slab krepitus i bol u desnom TMZ-u. MR-om je potvrđen OA desno te obostrani pomak diska. Redovito je liječila kralježnicu fizikalnom terapijom zbog operacije diskopatije u lumbalnom segmentu te kroničnih bolova u vratnom segmentu. Kronična bol TMZ-a je tijekom terapije smanjena na 2, a poboljšanja je oralna funkcija. I dalje je imala bol u mirovanju (AVS 2), ali ju više nije ometala tijekom spavanja i dnevnih aktivnosti.

U liječenju OA TMZ-a daje se prednost reverzibilnim postupcima koji ne trebaju, kao npr. fizioterapija, biti nužno stomatološkog oblika. Bol TMZ-a može u kroničnoj fazi i u komorbiditetu s drugim muskuloskeletalnim bolovima otežavati uspostavu funkcije žvačnog sustava.

Ključne riječi: temporomandibularni zglob, osteoartritis, magnetska rezonancija, fizioterapija